

Democratizing the Torah

1. דברים פרק לא

ט ויכתב משה את התורה הזאת ויתנה אל-הכהנים בני לוי הנשאים את ארון ברית ה' ואל כל זקני ישראל. י ויצו משה אותם לאמר מקץ שבע שנים במעד שנת השמטה בחג הסוכות יא בבוא כל-ישראל לראות את פני ה' אלקיך במקום אשר יבחר תקרא את התורה הזאת נגד כל ישראל באזניהם. יב הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגרף אשר בשעריך למען ישמעו ולמען ילמדו ויגראו את ה' אלקיכם ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת יט ועתה, כתבו לכם את-השירה הזאת, ולמדו את בני ישראל שימה בפיהם: למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל.

שמות פרק יט

ה ועתה אם שמוע תשמעו בקלי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגלה מכל העמים כי לי כל הארץ ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל-בני ישראל

Moshe Greenberg, *Three Conceptions of the Torah in Hebrew Scriptures*

This phrase seems quite plain...Israel as a whole is to live in dedication to God after the manner of priests...Just as priests are to avoid pollution by unclean food, so are the Israelites at large. Just as the priests must avoid profanation through certain mourning customs, so must the Israelites at large. And the law in each case is grounded in Israel's holiness (קדושים תהיו) - note that פרשת פרה is found in ספר תורת כהנים (TH)...How do priests qualify for service? By learning and obeying the rules of their order. The same holds true for the folk-priesthood of Israel. The folk must learn regulations, hence they must all hear and understand them. That is the reason for the publication of the law: it is to function as a pedagogue, a trainer in a course of life.

...The publication of biblical law sets it apart from all other ancient legislation. Elsewhere in the ancient Near East, the collection of laws were designed to ensure justice, and to demonstrate that the king had performed his duty to uphold justice. In the epilogue of Hammurabi's code, the king invites any person who believes he has been wronged to come to the monument on which the laws were written and read his rights as the king stated them there. That is something similar to the publication of Israelite laws. But the similarity is remote and the invitation fictitious. How many people could read cuneiform? How many people could enter the temple where the monument stood and understand what was written on it?

ויקרא פרק כא פסוק כד

וידבר משה אל-אהרן ואל-בניו ואל-כל-בני ישראל רש"י - להזהיר בית דין על הכהנים (עי' ספרא):

ספרא - וידבר ה' אל משה ואל אהרן ואל בני ישראל הזהיר את אהרן על ידי הבנים ואת הבנים על ידי ישראל ואת הבנים זה על ידי זה.

2. חגיגה דף ג

תנו רבנן: מעשה ברבי יוחנן בן ברוקה ורבי אלעזר (בן) חסמא שהלכו להקביל פני רבי יהושע בפקיעין, אמר להם: מה חידוש היה בבית המדרש היום? אמרו לו: תלמידך אנו, ומימך אנו שותין. אמר להם: אף על פי כן, אי אפשר לבית המדרש בלא חידוש, שבת של מי היתה? - שבת של רבי אלעזר בן עזריה היתה. - ובמה היתה הגדה היום? אמרו לו: בפרשת הקהל. - ומה דרש בה? הקהל את העם האנשים והנשים והטף אם אנשים באים ללמוד, נשים באות לשמוע, טף למה באין? כדי ליתן שכר למביאייהן. - אמר להם: מרגלית טובה היתה בידכם ובקשתם לאבדה ממני!

תוספות: כדי ליתן שכר למביאייהן - ועל זה סמכו להביא קטנים בבית הכנסת.

ירושלמי יבמות

ראה את רבי יהושע וקרא עליו (ישעיהו כח) את מי יורה דעה. זכור אני שהיתה אמו מולכת עריסתו לבית הכנסת בשביל שיתדבקו אזניו בדברי תורה.

3. רא"ש הלכות ספר תורה

וכ"כ הרמב"ם ז"ל (פ"ז מהלכות ס"ת) דמצות עשה היא לכל איש ישראל לכתוב ס"ת לעצמו שנאמר ועתה כתבו לכם את השירה הזאת. כלומר כתבו לכם ס"ת שיש בה שירה. לפי שאין כותבין התורה פרשיות פרשיות וזהו בדורות הראשונים שהיו כותבים ס"ת ולומדים בו. אבל האידנא שכותבין ס"ת ומניחין אותו בבתי כנסיות לקרות בו ברבים מצות עשה היא על כל איש מישראל אשר ידו משגת לכתוב ה חומשי התורה ומשנה וגמרא ופירושי' להגות בהן הוא ובניו. כי מצות כתיבת התורה היא ללמוד בה כדכתיב ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם. וע"י הגמרא והפי' ידע פי' המצות והדינים על בוריים לכן הם הם הספרים שאדם מצווה לכתבם וגם לא למכרם אם לא ללמוד תורה ולישא אשה.

ספר החינוך

משרשי המצוה, לפי שידוע בבני אדם שהם עושין כל דבריהם לפי ההכנה הנמצאת להם, ועל כן ציונו ברוך הוא להיות לכל אחד ואחד מבני ישראל ספר תורה מוכן אצלו שיוכל לקרות בו תמיד ולא יצטרך ללכת אחריו לבית חברו, למען ילמד ליראה את ה', וידע וישכיל במצוותיו היקרות והחמודות מזהב ומפז רב. ונצטוינו להשתדל בזה כל אחד ואחד מבני ישראל, ואף על פי שהניחו לו אבותיו, למען ירבו הספרים בינינו ונוכל להשאיל מהם לאשר לא תשיג ידו לקנות, וגם למען יקראו בספרים חדשים כל אחד ואחד מישראל פן תקוץ נפשם בקראם בספרים הישנים שיניחו להם אבותיהם.

ודע בני, שאף על פי שעיקר החיוב דאורייתא אינו רק בספר התורה, אין ספק שגם בשאר הספרים שנתחברו על פירוש התורה יש לכל אחד לעשות מהם כפי היכולת מן הטעמים שאמרנו, ואף על פי שהניחו לו אבותיו מהן רבים. וזהו דרך כל אנשי מעלה יראי אלקים אשר היו לפנינו לקבוע מדרש בביתם לסופרים לכתוב ספרים רבים כברכת השם אשר נתן להם.